

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ระบบการเลือกตั้งกับการพัฒนาสถาบัน

พรรคการเมืองไทย

ผู้เขียน

นายสายันต์ ไยสามเสน

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ธนัน อนุমানราชธน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อศึกษา 1) ผลกระทบของระบบการเลือกตั้งที่มีต่อการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง และ 2) เปรียบเทียบระบบการเลือกตั้งแบบเดิมและระบบปัจจุบัน ที่มีต่อการพัฒนาความเป็นสถาบันของพรรคการเมืองไทย โดยมีสมมติฐานการวิจัยคือระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นสถาบันพรรคการเมืองมากกว่าระบบการเลือกตั้งในระบบเดิม ใช้วิธีการวิจัยเอกสารศึกษาจากการเลือกตั้งทั่วไปสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป จำนวน 3 ครั้ง คือ การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 18 วันที่ 2 กรกฎาคม 2538 การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 19 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 และการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 20 วันที่ 6 มกราคม 2544 ผลการศึกษาพบว่า การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ๆ ละ 1 คน และแบบสัดส่วนตามบัญชีรายชื่อพรรค ส่งเสริมความเข้มแข็งของพรรคการเมือง ในขณะที่การเลือกตั้งแบบรวมเขต ทำให้กลุ่มการเมืองมีอิทธิพลต่อพรรคและสมาชิกพรรคทำให้พรรคขาดเอกภาพ ส่งผลให้พรรคการเมืองไม่มีการพัฒนา

Independent Study Title The Electoral System and the Institutionalization of Thai Political Parties

Author Mr. Sayan Yaisamsen

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Tanun Anumanrajadhon

Abstract

The main objectives of this research were 1) to study the impact of the new electoral system on the institutionalization of the Thai political parties, and 2) to compare the old electoral system to the new one regarding the impact on the institutionalization of the political parties. It was hypothesized that the new electoral system had a stronger impact on the institutionalization of the political parties than the old one.

The methodology used in this research was based on relevant documents concerning three consecutive general elections that took place on July 2, 1995, November 17, 1996 and January 6, 2001.

The findings were:

The new electoral system which comprised the single constituency system and the party list system strengthened the unity of the political parties. In comparison, the old system weakened the political parties in that it generated factions and pressure groups in the political parties. As a consequence, the political parties were unable to develop.